

Comenius

základní škola

Školní vzdělávací program pro 2. stupeň
... rozumět světu

Identifikační údaje:

Základní škola Comenius
Zámostí 797
Hradec Králové 500 09

IČ: 08 223 033
IZO: 181v103v982
RED_IZO: 691 013 225

Ředitel školy: Mgr. Boris Váňa
Telefon: 799 550 881
e-mail: info@skolacomenius.cz
www.skolacomenius.cz

Zřizovatel:
Spolek Comenius, z.s.
Zámostí 797
50009 Hradec Králové
IČ: 07390254
Mgr. Jiří Vaculík – zástupce zřizovatele
e-mail: spolekcomenius@gmail.com

Platnost dokumentu od: 4. 9. 2023

Podpis ředitele:
Datum:

Obsah:

1. Úvod	4
2. Charakteristika školy	5
3. Charakteristika ŠVP	6
4. Učební plán pro 2. stupeň	15
5. Učební osnovy	
Český jazyk a literatura.....	17
Anglický jazyk.....	21
Matematika a její aplikace.....	25
Digitální věda	30
Přírodní vědy (Přírodopis, Zeměpis, Fyzika, Chemie).....	35
Společenské vědy (Dějepis, Výchova k občanství, Zeměpis, Výchova ke zdravým vztahům).....	46
Umění a kultura (Hudební výchova, Výtvarná výchova)	56
Řemeslo (Pěstitelství a chovatelství, Práce s technickými materiály, Příprava pokrmů, Svět práce).....	60
Tělesná výchova.....	64
Průřezová témata (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova).....	67
6. Hodnocení žáků	70
7. Výchovná opatření	74

1. Úvod

Základní škola Comenius pokračuje na 2. stupni v programu Začít spolu. Principy fungování školy v programu Začít spolu, které si žáci osvojili na prvním stupni, se budou v pojetí druhého stupně nadále uplatňovat a prohlubovat. Při naplňování očekávaných cílů rámcového vzdělávacího programu pro druhý stupeň budeme cílit na utváření postojů, hodnot a akčních strategií žáků, které uplatní při řešení každodenních situací kolem nás.

Klademe si za cíl předat žákům kvalitní základ vědomostí a kompetencí, které se naučí používat v kontextu a souvislostech, ve kterých se žáci s danou problematikou setkávají. Pokračujeme tedy v konstruktivistické výuce, kde v centru pozornosti je aktivní žák a úzká spolupráce mezi žáky navzájem, ale i mezi žákem a učitelem. Hlavními metodami vyučování jsou dialog, diskuze, skupinová a kooperativní výuka, problémová metoda, projektová výuka, výuka podporovaná digitálními technologiemi, kritické myšlení, badatelsky orientovaná výuka, místně zakotvené učení, otevřené učení a učení v životních situacích. Organizační formy výuky a organizace dne, ve kterých se žáci učili na prvním stupni, zůstávají stejné. Vzhledem k narůstajícímu počtu oborových témat bude výuka co nejvíce integrovaná a připravovaná v týmu učitelů druhého stupně. V učebním plánu druhého stupně jsou centra aktivit, ale nově i jedna vyučovací hodina samostudia a průřezová témata. Samostudium je zaměřeno na prohlubování znalostí a dovedností na individuální úrovni žáků pod vedením třídního učitele. Žáci pracují na svých studijních cílech, které stanovují a vyhodnocují spolu s třídním učitelem. Průřezová témata jsou důležitým formativním prvkem, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků a jejich spolupráci. Pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Organizační struktura dne:

- ranní kruh
- blok trivia (český jazyk, matematika a angličtina)
- vyučovací bloky zaměřené na společenské vědy (dějepis, občanská výchova), přírodní vědy (přírodopis, fyzika, zeměpis, chemie), umění a kulturu (výtvarná a hudební výchova), digivědu (informatika), řemeslo (pracovní činnosti) a tělesnou výchovu, průřezová témata (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova, Etická výchova, Výchova ke zdravým vztahům) a samostudium (předmět zaměřený na prohloubení a individuální práci žáků na svých učebních cílech.), centra aktivit (integrovaná tematická výuka)

2. Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Základní škola Comenius je zřízena jako úplná škola s devíti ročníky. V současné době ještě 2. stupeň ještě není kompletní. V jednom ročníku se vzdělává zpravidla 20 žáků, přičemž na prvním i druhém stupni je možné žáky různě spojovat, aby vznikaly věkově smíšené třídy. Kapacita školy je 180 žáků.

Vybavení a zázemí školy

1. - 3. třída základní školy v současnosti působí na adrese J. Masaryka 605, 500 12 Hradec Králové, kde má pronajaté učebny a další zázemí pro fungování školy. 4. - 6. třída sídlí v prostorách Univerzity Hradec Králové na adrese Víta Nejedlého 573/4, 500 03 Hradec Králové. Žáci 1. - 3. třídy mají k dispozici učebny, šatnu a součástí školy je i školní družina. K pohybovým aktivitám využívají žáci přilehlé travnaté plochy (park), kde tráví žáci většinu velkých přestávek. V parku probíhají také některé vzdělávací aktivity. Výuka tělesné výchovy je zajištěna v hale ZŠ Mandysova a ve sportovní hale Třebeš. 4. - 6. třída sídlí v druhém patře budovy, kde žáci využívají kmenové třídy, šatnu, výdejnu obědů. Nedaleko budovy je příroda řeky Orlice, kde mohou s učitelem trávit velké přestávky a využívá ji také družina.

Součástí pohybových a sportovních aktivit je také plavecká výuka v bazénu, příležitostně zařazujeme nepobytový lyžařský kurz a týdenní pobytovou školu v přírodě. Na prvním i druhém stupni školy jsou k dispozici notebooky a tablety, které umožňují využití počítače v různých hodinách a prostorách školy. Dětem je k dispozici volně přístupný knižní fond, kterým škola ve spolupráci s rodiči podporuje rozvoj čtenářské gramotnosti žáků. Ve spolupráci s pobočkou městské knihovny, která sídlí ve stejné budově, navštěvují žáci 1. - 3. ročníku nabízené edukační programy. Žáci se často učí v autentickém prostředí – témata a projekty týkající se přírody realizujeme v chráněném území Přírodní památky Na Plachtě, nebo v přilehlých městských lesích; témata historická, nebo vlastivědná žáky zavedou do centra města, do hlavního města, do různých galerií a muzeí; často si zveme odborníky z praxe do školy na různé vzdělávací programy, nebo docházíme přímo do jejich pracovišť (Vědátoři, lékař z Fakultní nemocnice Hradec Králové, exkurze na Zdravotnické záchranné službě Královéhradeckého kraje, Přírodovědné centrum ZŠ Bezručova, Záchraná stanice Jaro Jaroměř) apod. Učitelé sídlí ve třídách, kde je volný přístup k internetu. Ve třídách je využíváno připojení na dataprojektor. Další vybavení bude škola postupně doplňovat z vlastních zdrojů, dotačních programů, veřejných grantů i darů. Vybudování učebně podnětného prostředí je jedním z cílů školy.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří 25 pedagogických pracovníků (učitelé, vychovatelé školní družiny, speciální pedagožka, asistenti pedagoga a sociální pedagog), ředitel školy a zástupkyně školy.

Charakteristika žáků

Škola nemá svou spádovou oblast, vyhledávají ji pro své děti rodiče, které oslovuje koncepce Základní školy Comenius.

Dlouhodobé projekty

Jsme novou školou, nicméně vytváříme a zapojujeme se do různých projektů, které jsou v souladu s koncepcí školy. Naše základní škola pracuje v programu Začít spolu, jehož základem je zaměření na aktivního žáka, komunikaci a spolupráci všech tří stran (žák – učitel – rodič), proto velmi často spolupracujeme s rodiči (tematické besedy, spolupráce na akcích, materiální podpora pro projektové dny a projekty), místními organizacemi (pobočky Městské knihovny Hradec Králové, dětským klubem Pramínek,...). Metodická podpora pedagogického sboru probíhá v průběhu celého školního roku od metodických programů Začít spolu, se kterými pracujeme na oblastech formativního hodnocení, diferenciací výuky, individualizace výuky apod.

Spolupráce se zákonnými zástupci

Škola pokládá komunikaci s rodiči a zákonnými zástupci za jeden ze základních předpokladů k dosažení osobního maxima každého žáka. Učitelé jsou rodičům k dispozici dle potřeby ke konzultacím osobním, telefonickým i emailovým. Spolupráce s rodiči probíhá velmi často v oblasti tematických besed, pořádání školních akcí.

3. Charakteristika ŠVP

Zaměření školy a přínos

Název školy jsme nezvolili náhodně, ale proto, že odkaz Komenského jako osobnosti českých dějin se světovým přesahem vnímáme jako stále živý. Nejde pouze o symboliku jména (jako Comenius se Komenský podepisoval a takto jej znají i v zahraničí), ale především o inspiraci a vliv na základní myšlenku pojetí školy. Co znamená z hlediska Školy Comenius odkaz Komenského?

1. vzdělávání spojené s výukou cizího jazyka
2. vzdělávání spojené s výchovou (vzdělává celého člověka – dílna lidskosti)
3. vzdělávání zaměřené na praktický život (neučit se pro školu, ale pro život)
4. vzdělávání, které přináší inovace

Škola Comenius je zaměřena právě na tyto 4 hlavní oblasti:

1. Podpora jazykového vzdělávání

Koncept ZŠ Comenius klade důraz na jazykové vzdělání, nabízí rozšířenou výuku anglického jazyka, zařazují se různé metody na podporu učení jazykových dovedností, a především výuku Aj, Tv, Vv, Hv (příp. jiné, např. družina) budou postupně během růstu školy posilovat rodilí mluvčí (eTeachers) - třída se bude moci buď rozdělit na skupiny, nebo zde bude probíhat párová výuka. Cílem je vytvořit prostředí, kde se žáci budou setkávat s cizím jazykem i v

běžném životě školy. Cizí jazyk bude prostředkem každodenní komunikace, ne pouze vyučovacím předmětem. Škola by měla takto mít co nejvíce česko-anglický charakter a komunikovat oboujazyčně by mělo být pro všechny přirozené. V takovém prostředí se mohou lépe naučit anglicky i žáci, kteří nejsou studijně nadaní (podobně jako v bilingvních rodinách). Škola Comenius bude také hledat pro spolupráci partnerské školy ze zahraničí a využívat prostředí online výuky (např. eTwinning, Skype in The Classroom, Google Meet) apod.

2. Komenského dílna lidskosti

Škola Comenius si klade za cíl rozvíjet děti jako celé osobnosti. Žáci se potřebují opírat o mravní hodnoty, které nás vedou k tomu nejlepšímu v nás. Pojetí školy v duchu Komenského dílny lidskosti vnímáme jako stále aktuální a pro dnešní společnost potřebné. Právě Komenského pohled na děti ne jako na objekty vzdělávání, ale jako na plnohodnotné bytosti (s jejich silnými i slabými stránkami) vycházející z tradičních evropských (křesťanských) hodnot je silným odkazem pro naši školu.

3. Program Začít spolu

Základní škola vzdělává různorodou skupinu dětí – budoucí akademické pracovníky, lékaře, řemeslníky, prodavačky atd. Právě proto Škola Comenius chce pracovat s vnitřně diferencovanou výukou v oblasti cílů, plánování, průběhu i hodnocení. Základním vzdělávacím konceptem jsou principy programu Začít spolu, který přináší větší prostor pro spolupráci, kooperativní učení, samostatnost, vnitřní motivaci, sebehodnocení, komunikaci, učení v souvislostech, možnost volby, projektovou a badatelskou výuku atd.

4. Malá inovativní škola

Pedagogický tým Školy Comenius sleduje současné trendy ve vzdělávání a snaží se je uvádět do praxe. Jako menší nová škola, chce být pružnější v zavádění inovativních metod či koncepcí a nabídnout tak prostředí pro sdílení zkušeností s ostatními školami (nejen) ve městě. Jednou z hlavních oblastí pro inovace je digitální vzdělávání. Digitální technologie přináší změny nejenom do fungování společnosti, ale mění také způsob vzdělávání. Škola Comenius se zaměří na rozvoj kompetencí pro 21. století (21st Century Skills).

Výchovné a vzdělávací strategie

K rozvoji klíčových kompetencí vedou v naší škole tyto postupy, formy a metody.

1. Kompetence k učení

Vedeme žáky k zodpovědnosti za své učení, nastavujeme učební prostředí a cíle tak, aby zažili úspěch, dosáhli svého maxima, a tím je vedeme k motivaci k dalšímu učení a osvojování si různých strategií učení.

– popisnou zpětnou vazbou předkládáme žákům obraz o jejich vlastním učení

- slovním hodnocením podporujeme u žáků vnitřní motivaci k učení
- klademe důraz na úspěchy, připouštíme chyby jako přirozenou součást učení
- upřednostňujeme tvořivé postupy ve výuce
- způsoby zadávání práce vedou žáky k samostatnosti, vlastnímu rozhodování a zodpovědnosti za výsledek práce
- ve výuce využíváme co nejširší nabídku různých zdrojů informací (práce s internetem, knihami a časopisy a vyhledávání informací jsou běžnou součástí výuky ve všech vyučovaných předmětech)
- učíme žáky vlastnímu sebehodnocení a objektivnímu hodnocení práce druhých
- používáme různé způsoby hodnocení individuální i skupinové práce a vedeme žáky ke kritickému hodnocení metod a forem práce
- žáci pracují s různými kritérii hodnocení
- upřednostňujeme osvojování učiva propojeného s praktickým životem
- ve vyučování umožňujeme žákům používat podpůrné zdroje informací (pravidla, slovníky, mapy)
- ve výuce diferencujeme, pracujeme s možnostmi žáka
- rozvíjíme čtenářskou gramotnost

2. Kompetence k řešení problémů

Podněcujeme žáky k vlastnímu hledání cest a řešení problémů, vedeme je ke schopnosti rozhodovat se a nést za svá rozhodnutí zodpovědnost.

- problém vnímáme jako běžnou součást života a příležitost něco nového se naučit, získat další zkušenost
- pracujeme projektovými metodami různého rozsahu
- do řešení problémových situací ve škole chceme zapojovat celé školní společenství
- připouštíme různé cesty vedoucí k cíli
- oceňujeme originalitu
- velký prostor dáváme ve výuce tvořivým aktivitám
- učíme děti prezentovat výsledky své práce co nejrozličnějšími způsoby
- děti mají často možnost vybrat si ze způsobů práce, postupu, zdroje informací, spolupracovníků

3. Kompetence komunikativní

Učíme žáky naslouchat a účinně komunikovat s okolním světem.

- vedeme žáky k naslouchání
- učíme žáky různým typům prezentací už od první třídy
- pracujeme se všemi dostupnými zdroji informací
- posilujeme výuku anglického jazyka

- od první třídy vyučujeme anglický jazyk povinně
- do výuky anglického jazyka zapojujeme rodilého mluvčího
- otevřeně komunikujeme s dětmi i rodiči všemi dostupnými formami
- velký důraz klademe na práci s textem a informacemi
- každý den na prvním stupni začíná ve třídách ranním komunitním kruhem
- běžně v hodinách pracujeme ve skupinách, kde se žáci musí domluvit, diskutovat a vhodně reagovat na vzniklé situace
- diskuse je jednou ze základních forem práce při řešení problémových úkolů v hodinách
- řešení problémů v chodu školy, které se týkají dětí, projdou celoškolskými diskusími
- žáci se mohou kdykoliv kultivovaně vyjádřit k práci učitelů a vedení školy
- žáci jsou vedeni k otevřenosti a zdravé kritice

4. Kompetence sociální a personální

Žáci se učí spolupracovat v týmu a respektovat ostatní spolupracovníky.

- žáci se od první třídy učí pracovat v různorodých skupinách
- vedeme žáky k soudržnosti a důvěře ve školní společenství
- podporujeme inkluzivní vzdělávání a vedeme žáky k toleranci a pomoci handicapovaným
- průběžně pracujeme se sociálními vztahy ve třídách i celé škole
- vzájemná komunikace mezi pedagogy a žáky je otevřená
- žáci se podílejí na vytváření pravidel, která se jich týkají
- žáci navrhují postupy při porušování pravidel
- vyzdvihujeme pozitivní chování
- učíme žáky zastávat a rozlišovat různé role v týmu
- bojujeme proti šikaně a učíme děti, jak se těmito situacím bránit a pomáhat druhým při bezpráví

5. Kompetence občanská

Vychováváme svobodné, zodpovědné a angažované občany.

- vedeme žáky i učitele ke vzájemné pomoci
- společně vytváříme pravidla, na jejichž dodržování pracujeme
- zajímáme se o patologické chování dětí a otevřeně spolu s odborníky, rodiči a dětmi situace řešíme
- v zásadních otázkách rozhodujeme společně, demokraticky
- udržujeme společné školní rituály, posilující společenství (společné zahájení školního roku, školní Vánoce, závěrečnou školní slavnost)

- vedeme žáky k aktivnímu trávení volného času nabídkou školní družiny
- ve vyučování a tematických projektech se zabýváme aktuálními společenskými problémy
- vedeme žáky k ekologickému chování ve škole i mimo ni

6. Kompetence pracovní

Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu ke své práci i práci druhých, péči o svou bezpečnost a směřování ke své pracovní budoucnosti.

- všechny zadané práce mají jasný účel a smysl, se kterými jsou žáci seznámeni
- žáci jsou vedeni k dodržování vymezených pravidel a plnění si povinností a závazků
- při práci na projektech se učí samostatně pracovat s informacemi a adaptovat se na nové pracovní podmínky
- při skupinových a projektových pracích žáci rozvíjejí praktické dovednosti, mohou uplatnit své individuální schopnosti, a tím se rozvíjí a utváří jejich profesní zaměření
- žáci jsou zapojeni do výzdoby školy, realizace výstav, prezentací pro veřejnost
- svou práci se podílejí žáci na zlepšování školního prostředí a drobné údržbě
- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních pravidel a sebekázně při tvůrčích činnostech
- nabízíme žákům pohled na různé profese a jejich uplatnění na trhu práce prostřednictvím exkurzí a besed
- učí se sestavovat drobné projekty a poté je realizovat

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola svým zaměřením na individuální přístup k dětem, malým počtem dětí ve třídě, způsobem hodnocení a podporou inkluze vytváří příznivé podmínky i pro práci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Tuto oblast má v naší škole na starosti školní speciální pedagog, který je zároveň pověřen spolupracovat se Školskými poradenskými zařízeními, tzn. Pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP), Speciálně pedagogickými centry (SPC), ale i jinými odbornými pracovníky či lékaři. V případě, že žák vyžaduje speciální přístup, který je již nad rámec našeho individuálního přístupu, který ve škole poskytujeme všem dětem, je tomuto žákovi vypracován Plán pedagogické podpory, který má písemnou podobu a před jeho započítáním je konzultován s učiteli, rodiči a daným žákem. V rámci něho dochází k nastavení vhodných podpůrných opatření, která odpovídají podpůrným opatřením 1. stupně, např.:

- úprava metod výuky (respektování pracovního tempa žáků, poskytování častější zpětné vazby žákovi, častější dopomoc a kontrola...)
- úprava forem výuky (střídání činností během výuky, zařazování častějších kratších přestávek...)
- úprava organizace výuky ve školní třídě i mimo ni
- úprava kritérií u hodnocení (využívání formativního hodnocení)
- vhodná podpůrná opatření v rámci domácí přípravy apod.

Tento plán je nejpozději po třech měsících od jeho vyhotovení vyhodnocen za účasti rodičů, učitelů a speciálního pedagoga. Pokud jsou nastavená podpurná opatření vyhovující a dobře fungující, je možné v tomto nastavení i nadále pokračovat. Pokud u žáka nedochází k posunu, nebo jsou jeho obtíže výraznějšího charakteru, je doporučeno odborné vyšetření v příslušném poradenském zařízení, tzn. v PPP či SPC. Poradenské zařízení poté rozhodne o zařazení žáka do příslušného stupně podpurných opatření (2. – 5. stupně), na základě kterých mu škola poskytuje vyšší míru podpory.

Jedná se například o:

- další úpravu metod a forem výuky
- sestavení individuálního vzdělávacího plánu (IVP)
- poskytování předmětu speciální pedagogické péče (PSPP) nebo pedagogické intervence (PI)
- úpravu obsahu vzdělávání, úpravu očekávaných výstupů
- prodloužení délky vzdělávání
- využívání speciálních pomůcek
- využití asistenta pedagoga ve výuce apod.

V případě podpurného opatření spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpurných opatření stanovená v RVP ZV. K realizaci Předmětu speciálně pedagogické péče jsou využívány disponibilní hodiny. Náplní těchto hodin je rozvoj oslabených specifických funkcí a posílení oblasti čtení, psaní či matematiky podle toho, které oblasti byly při komplexním vyšetření v PPP zjištěny jako oslabené. Nejčastěji se jedná o rozvoj těchto oblastí:

- sluchové vnímání (sluchová diferenciacce, analýza a syntéza, délka hlásek ...)
- zrakové vnímání (zraková diferenciacce, rozlišování figury a pozadí ...)
- pravolevá a prostorová orientace
- řeč a slovní zásoba
- pozornost a paměť
- čtení (technika čtení + porozumění čtenému textu a práce s textem)
- psaní (grafomotorika, gramatická pravidla)
- rozvoj základních matematických dovedností atd.

Speciální pedagog sestaví na začátku roku plán PSPP a poté si v průběhu roku vede záznamy o práci se žákem, do kterých mají možnost kdykoliv nahlédnout zákonní zástupci a učitelé. Rodiče dále mají možnost se kdykoliv tohoto předmětu zúčastnit, aby věděli, jakým způsobem PSPP probíhá a jak na něj mohou v rámci domácí přípravy navázat. Z toho důvodu je i důležité, aby byl speciální pedagog v častějším kontaktu se zákonnými zástupci žáka. Na konci roku provede speciální pedagog základní speciálně pedagogickou diagnostiku, aby zjistil, jak a kam se žák během roku posunul. Individuálně integrovaní žáci jsou v případě doporučení vzdělávání podle Individuálních vzdělávacích plánů (IVP), které jsou zpracovány speciálním

pedagogem ve spolupráci s třídním učitelem, učiteli jednotlivých předmětů, rodiči a žákem. Plán je dle potřeby dále konzultován s pracovníky školských poradenských zařízení, z jejichž doporučení IVP vychází. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Při jeho naplňování se předpokládá úzká spolupráce s rodinou. Speciální pedagog organizuje společné schůzky mezi rodiči, pedagogy i žákem samotným, aby tato spolupráce fungovala co nejlépe. Během školního roku je tento plán podle potřeby nadále upravován, aby byl co nejvíce smysluplný a přínosný. Na konci roku je za účasti všech zainteresovaných osob vyhodnocován. Za účelem zkvalitnění péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je ve škole také zřízeno Školní poradenské pracoviště (ŠPP), které poskytuje poradenské a konzultační služby pro žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogy. Je tvořeno výchovným poradcem, speciálním pedagogem a metodikem prevence.

Výchovný poradce:

- spolupracuje se školním speciálním pedagogem, školním metodikem prevence a třídními učiteli
- předkládá návrhy na postup a řešení problémů žáků
- průběžně sleduje chování žáků po dobu školní docházky
- metodicky pomáhá třídním učitelům při řešení aktuálních problémů třídních kolektivů
- podílí se na realizaci preventivního programu školy a pomáhá při jeho vytváření
- o své činnosti si vede písemné záznamy
- spolupracuje s rodiči nebo zákonnými zástupci dítěte
- je ochráncem práv dítěte v prostředí škol

Metodik prevence:

- spolupracuje se školním speciálním pedagogem, s výchovným poradcem a třídními učiteli
- pomáhá vytvářet a realizovat program prevence zneužívání návykových látek a negativních jevů ve škole
- sleduje aktuální situaci na škole a inovuje strategie přístupu k prevenci
- poskytuje odborné vedení a metodickou pomoc pedagogickým pracovníkům školy při realizaci preventivního programu školy a při provádění jednotlivých preventivních aktivit
- koordinuje poskytování vzdělávacích akcí pro pedagogy na dané škole
- spolupracuje s institucemi, které zajišťují odbornou pomoc v problematice prevence a zneužívání návykových látek
- zajišťuje informovanost žáků, rodičů nebo jejich zákonných zástupců o činnosti institucí, které poskytují pomoc dětem, které mají problémy se závislostmi nebo jinými negativními jevy v jejich sociálním vývoji
- spolupracuje se středisky výchovné péče, s krizovými centry a dalšími institucemi
- ve spolupráci s dalšími odborníky poskytuje konzultační a poradenskou pomoc rodičům
- podílí se na akcích pořádaných školou v oblasti volnočasových aktivit

- pomáhá při vytváření nabídky volnočasových aktivit školy

Školní speciální pedagog:

- spolupracuje s výchovným poradcem, školním metodikem prevence a třídními učiteli
- koordinuje speciálně pedagogické poradenství ve škole
- připravuje a ovlivňuje podmínky pro integraci dětí se zdravotním postižením ve spolupráci s dalšími odborníky
- dlouhodobě sleduje a pravidelně vyhodnocuje proces individuální integrace
- provádí speciálně pedagogické diagnostické činnosti
- provádí vyhledávání žáků, kteří potřebují pomoc a jejichž výchova, vzdělávání nebo psychický a sociální vývoj vyžadují speciální péči
- spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, SPC a SVP
- pomáhá vytvářet a koordinovat vznik plánů pedagogické podpory a individuálních vzdělávacích programů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- realizuje speciálně pedagogické vzdělávací činnosti a poskytuje reedukační péči žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
- navrhuje a pomáhá realizovat opatření, která směřují ke zkvalitnění vzdělávací práce školy v oblasti speciální pedagogiky
- metodicky vede asistenty pedagoga
- poskytuje pedagogickým pracovníkům školy metodickou pomoc a odborné informace z oblasti speciální pedagogiky, pomáhá při jejich aplikaci
- poskytuje poradenskou a konzultační pomoc rodičům žáků nebo jejich zákonným zástupcům
- koordinuje spolupráci s PPP, SPC a dalšími specializovanými pracovišti
- dodržuje etický kodex poradenského pracovníka

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Cílem školy je hledat nadání a vlohy u každého žáka. Každému dítěti je zvolena pro něj nejvhodnější cesta vzděláváním. Péče o nadané a mimořádně nadané žáky je koordinována školním speciálním pedagogem. V případě, že žák vyžaduje speciální přístup, je mu na popud třídního či jiného učitele vypracován Plán pedagogické podpory. Tento plán má písemnou podobu. Na jeho tvorbě se podílí kromě speciálního pedagoga i učitelé, kteří dali podnět k jeho vzniku. Před jeho započítím je konzultován s dalšími učiteli, rodiči a daným žákem. V rámci něho dochází k nastavení vhodných podpůrných opatření, která odpovídají podpůrným opatřením 1. stupně, např.:

- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů a projektů
- práci ve věkově smíšených skupinách
- účast na soutěžích atd.

Plán je po třech měsících od jeho vyhotovení vyhodnocen za účasti rodičů, učitelů a speciálního pedagoga a podle potřeby dále doplňován a upravován. Pokud jsou nastavená podpůrná opatření vyhovující a dobře fungující, je možné v tomto nastavení i nadále pokračovat. Pokud se Plán pedagogické podpory jeví jako nedostatečné podpůrné opatření, je možné požádat o identifikaci nadání Pedagogicko-psychologickou poradnu, která rozhodne o zařazení žáka do příslušného stupně podpůrných opatření (2. – 4. stupeň) a podle potřeby vydává další doporučení do výuky obdobně jako u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Žákům nadaným a mimořádně nadaným může škola na podkladě doporučení ŠPZ poskytnout např.:

- další úpravu metod a forem výuky
- sestavení individuálního vzdělávacího plánu
- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- výuku ve vyšším ročníku
- využívání speciálních pomůcek apod.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje školní speciální pedagog ve spolupráci s třídním učitelem a učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka. Při jeho sestavování spolupracují i s rodiči mimořádně nadaného žáka a žákem samotným. Plán má písemnou podobu. Práce na jeho sestavení jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP může být podle potřeby doplňován a upravován v průběhu školního roku, aby byl co nejvíce smysluplný a přínosný. Na konci roku je za účasti všech zainteresovaných osob vyhodnocován.

Průřezová témata:

Průřezová témata jsou naplňována v předmětu Průřezová témata v 6. - 9. ročníku s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně, která je pod vedením třídního učitele ve spolupráci s pedagogickým týmem.

4. Učební plán pro 2. stupeň podle připravované velké revize RVP

SPOLEČNÝ ZÁKLAD

	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída	Celkem
Český jazyk	4	4	4	4	16
Anglický jazyk	4	4	4	4	16
Matematika	4	4	4	4	16
Společenské vědy	2	2	2	2	8
Přírodní vědy	2	2	2	2	8
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Umění	2	2	1	1	6
Řemeslo	1	1	1	1	4
Digivěda	1	1	1	1	4
Celkem	22	22	21	21	86

DISPONIBILNÍ HODINY

	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída	Celkem
Společenské vědy	2	2	2	2	8
Přírodní vědy	2	2	2	2	8
Průřezová témata	1	1	1	1	4
Samostudium	1	1	1 (2)	1 (2)	4
Centra aktivit	2	2	0	0	4
Volitelné (NJ, příprava na SŠ ...)	0	0	4 (3)	4 (3)	8
Celkem	8	8	10	10	36

CELKOVÝ POČET HODIN

	6. třída	7. třída	8. třída	9. třída	Celkem
Celkem	30	30	31	31	122

Poznámky k učebnímu plánu II. stupně

Vyučování na druhém stupni probíhá ve vyučovacích hodinách nebo blocích. V oborových předmětech jsou to zejména dvě vyučovací hodiny, proto aby se mohlo v daném tématu pracovat konstruktivisticky, a pokud je to možné, využít učení venku, badatelský způsob učení a byl prostor na vyhodnocování učebních cílů a sebehodnocení. Přestávky v práci upravujeme individuálně dle potřeb žáků a nabízíme je strávit venku. Blok trvá nejdéle 90 minut. Žáci druhého stupně dále pracují v programu Začít spolu, proto jsou z prvního stupně zvyklí na ranní kruh, hodnotící kruh a organizační formy výuky jako jsou centra aktivit a nově samostudium. Na druhém stupni probíhá dále výuka informatiky podle nově daných digitálních kompetencí. Zajištění výuky předmětu speciálně pedagogické péče (PSPP) probíhá na základě PLPP nebo IVP.

5. Učební osnovy

Český jazyk a literatura

1. Charakteristika předmětu:

Český jazyk je jedním z předmětů trivie, tedy jednou z hlavních vzdělávacích oblastí. Prostřednictvím čtení získáváme různé informace, poznáváme svět, studujeme i prožíváme příběhy. Prostřednictvím psaní komunikujeme, vyjadřujeme se a zpracováváme naše zkušenosti i poznatky. Pro písemné vyjadřování potřebujeme znát mnohá pravopisná pravidla a používat je v praxi. Nejběžnějším způsobem vyjadřování je samozřejmě mluvený projev. Abychom přednesli poutavou prezentaci, uměli komunikovat v oficiálních i obyčejných situacích, je potřeba se věnovat i této oblasti.

2. Obsahové, časové a organizační vymezení:

6. - 9. ročník, 4 vyučovací hodiny týdně

3. Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

- metody čtením a psaním ke kritickému myšlení
- práce s uměleckým textem, dílny čtení, literární kavárny, čtenářské deníky
- návštěvy knihovny a divadelních představení
- tvůrčí psaní, dílny psaní
- čtení s porozuměním

- výuka pravidel českého pravopisu

4. Kompetence pro daný předmět:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky ke kritickému myšlení – přistupovat kriticky k textům, vyhledávat informace, třídit je a ověřovat, rozlišovat fakta a názory, porozumět záměru autora
- žáci pracují s různými druhy textu – odbornými příručkami, encyklopediemi, slovníky, beletrií apod.

Kompetence k řešení problémů:

- Inspirujeme žáky k nahlížení různých problémů a jejich řešení prostřednictvím příběhů.
- Problémové situace v psaném projevu se žáci učí rozpoznat a zvolit vhodné způsoby řešení (poznám chybu – vím, kde najdu nápovědu – opravím se).

Kompetence komunikativní:

- Dáváme prostor pro rozvoj komunikativních dovedností – diskuze, prezentace, mluvní cvičení, práce ve skupině, inspirace uměleckým textem, recitace, umělecký přednes, volba vhodných jazykových prostředků, argumentace.
- Žák vyjádří názor a obhájí ho (proč se mu něco líbí, nebo ne, proč text patří k nějakému stylu atd.).

Kompetence sociální a personální:

- Používáme kooperativní učební metody.
- Umělecké texty využíváme k poznávání mezilidských vztahů, také jako způsob poznání sebe sama.

Kompetence občanská:

- Vedeme k poznání národní kultury a českého jazyka.
- Pomocí textů vedeme žáky k diskuzi o aktuálních otázkách ve společnosti.

Kompetence pracovní:

- Rozvíjíme u žáků dovednosti v českém jazyce (čtení, psaní, komunikace), tím se zvyšují jejich pracovní možnosti v budoucnu.
- Tím, že u žáků rozvíjíme kritické myšlení a kreativitu, připravujeme je na pracovní život (samostatnost, rozhodování, tvořivost).

Kompetence digitální:

- Využíváme digitální nástroje přirozeně, kdykoli jsou potřeba.
- Umožňujeme žákům pracovat na počítači – hledat informace, procvičovat si učivo v různých programech, psát texty, vytvářet prezentace.

5. Očekávané výstupy žáků v 9. ročníku, učební cíle podle oblastí

5. 1 Komunikační a slohová výchova

Očekávaný výstup	
ČJL-9-1-01	odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
ČJL-9-1-02	rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
ČJL-9-1-03	rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
ČJL-9-1-04	dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
ČJL-9-1-05	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
ČJL-9-1-06	v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
ČJL-9-1-07	zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
ČJL-9-1-08	využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
ČJL-9-1-09	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
ČJL-9-1-10	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

5. 2 Jazyková výchova

Očekávaný výstup	
ČJL-9-2-01	spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
ČJL-9-2-02	rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh
ČJL-9-2-03	samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
ČJL-9-2-04	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
ČJL-9-2-05	využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
ČJL-9-2-06	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
ČJL-9-2-07	v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
ČJL-9-2-08	rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

5. 3 Literární výchova

Očekávaný výstup	
ČJL-9-3-01	uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
ČJL-9-3-02	rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
ČJL-9-3-03	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
ČJL-9-3-04	tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
ČJL-9-3-05	rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
ČJL-9-3-06	rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
ČJL-9-3-07	uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
ČJL-9-3-08	porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
ČJL-9-3-09	vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Anglický jazyk

1. Charakteristika předmětu:

Schopnost dorozumět se v anglickém jazyce je v dnešní době samozřejmostí. Jde o nezbytnou dovednost, kterou žáci uplatní v osobním životě (např. při cestování do zahraničí a v přístupu k informacím) a někteří i při dalším studiu a v budoucím povolání. Proto klademe důraz na jazykové vzdělávání a nabízíme rozšířenou výuku anglického jazyka. Naším cílem je, aby anglický jazyk byl prostředkem každodenní komunikace, ne pouze vyučovacím předmětem.

Anglický jazyk, jako jeden ze tří předmětů trivía, patří k hlavním vzdělávacím oblastem. Vzdělávání v anglickém jazyce na 2. stupni směřuje k dosažení úrovně A2 (příp. B1 – rozšiřující učivo) podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Cílem výuky je dosažení schopnosti dorozumět se anglicky na základě pochopení a osvojení si dovedností v následujících oblastech:

- porozumění vyslechnutému projevu a čtenému textu (poslech a čtení)
- ústní i písemné vyjadřování (mluvení a psaní)
- fonologický a grafický systém anglického jazyka
- slovní zásoba
- mluvnice
- poznatky z reálií anglicky mluvících zemí (příp. dalších zemí, s nimiž jsme jako škola v kontaktu)

Nedílnou součástí výuky anglického jazyka je také rozvoj *global skills* či *21st century skills*, které např. zahrnují práci v týmu spojenou s efektivní komunikací a spoluprací, kritické myšlení, přípravu a sdílení prezentací, řešení současných problémů apod.

2. Obsahové, časové a organizační vymezení:

- 6. – 9. ročník
- 4 hodiny týdně / ročník
- V každé hodině jsou přítomni dva vyučující (český učitel a rodilý mluvčí), což umožňuje třídu dělit na menší skupiny nebo pracovat párově
- Kromě učebnic a pracovních sešitů využíváme pestré nabídky zjednodušené literatury, kde si žáci mohou vybírat knihy podle své úrovně; k dispozici máme také spoustu didaktických pomůcek a her na výuku angličtiny; vhodnou podporou výuky angličtiny jsou i moderní aplikace, které žákům zprostředkováváme a kde si žáci mohou procvičit a upevnit slovní zásobu nebo poslechnout a přečíst anglickou knihu.

4. Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové

- Využíváme projektově orientovanou výuku zaměřenou na zpracovávání a předávání informací, efektivní komunikaci a spolupráci.
- V projektově zaměřené výuce se žáci učí zpracovávat projekty a následně je prezentovat a hodnotit.
- Hodiny konverzací jsou vedeny rodilými mluvčími, čímž podporujeme schopnost žáků prakticky využívat cizí jazyk.
- Rozvíjíme čtení s porozuměním v cizím jazyce.
- Aktivně se zapojujeme do mezinárodní spolupráce, což žákům umožňuje využít cizí jazyk v reálných situacích a poznávat odlišné kultury.

Jak pracujeme s hodnocením:

- využíváme Mapy učení (zachycují plán učiva na jednotlivá pololetí a slouží k přehledu o vlastním učení žáků)
- pracujeme s učebními cíli/výstupy (zadávané je na kratší období a slouží k sebehodnocení žáků a komentářům učitelů)
- používáme převážně slovní hodnocení
- vedeme žáky k hodnocení své práce i práce spolužáků

Kompetence k učení

- Motivujeme žáky k učení, podněcujeme jejich zájem o učení a povzbuzujeme je, inspirujeme vlastním příkladem (zadávané tematicky přitažlivé projekty; vedeme žáky k tomu, aby používali cizí jazyk „in real-life context“; hledáme situace, ve kterých žáci využijí jazykové dovednosti v komunikaci s rodilými mluvčími i s žáky spřátelených českých i zahraničních škol).
- Vedeme žáky k osvojení efektivních strategií vedoucích ke zvládnutí cizího jazyka.
- Žáky podporujeme v samostatnosti a tvořivosti.
- V rámci projektově zaměřené výuky učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou práci.
- Učíme žáky pracovat s portfoliem, ve kterém shromažďují své práce, přehledně třídí informace a ukládají materiály (projekt, výstupy apod.) k probíraným tématům a sledují svůj vývoj a pokroky.
- Pomáháme žákům s orientací v cizojazyčné literatuře (učebnice, slovníky, zjednodušená četba, časopisy apod.).
- Motivujeme žáky k dosažení co nejvyšší jazykové úrovně (cílem může být příprava na vykonání mezinárodních jazykových zkoušek).

Kompetence k řešení problémů

- Na problémy s žáky nahlížíme jako na výzvy – problémům se učíme čelit ne se jich bát; hledáme společně různá možná řešení problémů.
- Při řešení problémů žáky podporujeme v samostatnosti a tvořivosti, oceňujeme originální způsoby řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- Motivujeme a podporujeme žáky, aby se nebáli komunikovat, ať už jsou na jakékoli jazykové úrovni.
- V hodinách vytváříme co nejvíc situací, ve kterých žáci mohou komunikovat v cizím jazyce.
- Učíme žáky prezentovat svou práci, své názory a myšlenky.
- Rozvíjíme u žáků nejen mluvený projev ale i ten psaný.
- S žáky trénujeme poslech s porozuměním; skrze poslechy se žáci učí reprodukovat vyslechnutý text; poslech textu napomáhá dalšímu ústnímu či písemnému projevu.
- Podporujeme komunikaci s žáky spřátelených českých i zahraničních škol.
- Vedeme žáky k hodnocení své práce i práce spolužáků; podporujeme schopnost efektivně a vhodně komunikovat hodnocení s druhými; uvědomujeme si, že součástí je i aktivní naslouchání a přijímání hodnocení.

Kompetence sociální a personální

- V projektově orientované výuce zařazujeme cíleně a pravidelně skupinovou práci zaměřenou na spolupráci.
- Podporujeme žáky, aby samostatně vytvářeli skupiny s ohledem na cíl, ke kterému směřují a sami si rozhodli, jakou roli, kdo bude ve skupině mít.
- Učíme se vzájemně si pomáhat (spolu toho můžeme zvládnout víc a lépe).
- Vedeme žáky k hodnocení práce své i spolužáků.

Kompetence občanské

- Učíme se vzájemně respektovat; respektujeme odlišné názory druhých.
- Prostřednictvím cizího jazyka si uvědomujeme vlastní identitu; jde o situace, kdy se žáci setkávají s žáky cizích zemí a mají možnost v nich porovnávat každodenní život, kulturu, školy, rodiny apod.

Kompetence pracovní

- Oceňujeme dobře/kvalitně odvedenou práci.
- Snažíme se žákům vytvářet podnětné pracovní prostředí.
- Podporujeme žáky k efektivnímu plánování a organizaci práce.
- Učíme žáky pracovat s kritérii pro hodnocení jejich práce.
- Vedeme žáky k dodržování termínů.

- Zadáváme i dlouhodobé projekty, kde se žáci učí pracovat vytrvale, systematicky a cílevědomě.

Kompetence digitální

- Ve výuce využíváme vhodné výukové aplikace.
- Podporujeme žáky, aby se samostatně a zodpovědně rozhodovali, které digitální technologie, pro jakou činnost, projekt či řešený problém použít.
- Učíme žáky využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.

5. Očekávané výstupy žáků v 9. ročníku, učební cíle podle oblastí

5. 1 Poslech s porozuměním

Očekávaný výstup
CJ-9-1-01 žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
CJ-9-1-02 žák rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

5. 2 Mluvení

Očekávaný výstup
CJ-9-2-01 žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
9-2-02 žák mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
9-2-03 žák vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

5. 3 Čtení s porozuměním

Očekávaný výstup
CJ-9-3-01 žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
9-3-02 žák rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

5. 4 Psaní

Očekávaný výstup
CJ-9-4-01 žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
9-4-02 žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
9-4-03 žák reaguje na jednoduché písemné sdělení

Matematika

1. Charakteristika předmětu:

Hejného metody výuky jsou skvělým nástrojem, jak naučit matematiku, ale zároveň rozvíjet osobnosti žáků. Navazujeme na dosavadní zkušenosti žáků s touto metodou na prvním stupni. Ve výuce vnímáme jako zásadní rozvoj vnitřní motivace, kreativity a kritického myšlení. Pohlížet na žáky a jejich schopnosti a dovednosti individuálně. Učíme žáky pracovat s poznatky tak, aby obstáli i při řešení nestandardních úloh. Pro výuku Hejného matematiky existuje ucelená řada učebnic, která naplňuje očekávané výstupy pro 2. stupeň.

2. Obsahové, časové a organizační vymezení:

6. ročník/4 vyučovací hodiny týdně

Kmenová třída/Celá třída/Exteriér

3. Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

- manipulativní matematika
- problémové úlohy
- gradované úlohy
- výuka v terénu (zejména geometrie, výuka na stanovištích)
- otevřené úlohy a badatelství
- matematický král (procvičování učiva)
- sdílení v komunikativním kruhu

4. Kompetence pro daný předmět:

Kompetence k učení:

- V matematice rozvíjíme myšlení na všech úrovních.
- Naším cílem je, aby žáci viděli význam matematiky ve všech oblastech života.
- Díky pojetí matematiky podle Hejného rozvíjíme žáky v osobnostních vlastnostech jako je přesnost, pracovitost, smysl pro pořádek, zpětná kontrola apod.

Kompetence k řešení problémů:

- Při výuce tvoříme prostor pro hledání cest k řešení, tvoření hypotéz.
- Digitální techniku využíváme pro vyhledávání potřebných informací k tomu, aby problémy mohli řešit a využívat svých dosavadních znalostí a vědomostí při volbě různých způsobů řešení.
- Využíváme různé cesty k ověřování správnosti řešených úloh.
- Zjištění chyby považujeme jako důležitou chvíli, díky které je možné posouvat se vpřed.
- Využíváme různých hlavolamů, hádanek, optických klamů, zařazení manipulativní matematiky apod.

Kompetence komunikativní:

- Díky komunikativním kruhům je vytvořen prostor pro sdílení postupů při práci, zhodnocení úkolů i sebehodnocení.
- Při skupinových pracích využívají žáci vzájemné kontroly, zpětné vazby, vrstevnického učení.

Kompetence sociální a personální:

- Běžnou součástí výuku jsou skupinové práce, při kterých vedeme žáky k respektování jednotlivých rolí.
- Využíváme gradovaných úloh, které podporují při výuce úspěch všech žáků.

Kompetence občanská:

- Utváříme prostor pro diskusi a respektování různých názorů při hledání vhodných řešení.
- Podporujeme individuální řešení a schopnost argumentace.
- Využíváme mezioborových znalostí a zvažujeme např. environmentální, ekonomické nebo sociální hledisko.

Kompetence pracovní:

- Vedeme žáky k dodržování pravidel práce s rýsovacími pomůckami, efektivnímu používání kalkulaček a ostatní techniky.
- Rozvíjíme mezioborově také kreativní a podnikavé dovednosti a kompetence finanční gramotnosti.
- Zařazením projektové výuky využíváme možnosti samostatného plánování postupu a realizace zadaných kritérií pro splněnou práci.

Kompetence digitální:

- Používáme online aplikace pro upevňování a procvičování učiva.
- V online rozhraní aplikací zkoušíme zadávání úkolů pro jednotlivce i týmy.
- Vyhledávání informací, třídění dat a zpracování do požadovaného formátu.

5. Očekávané výstupy žáků v 9. ročníku, učební cíle podle oblastí

5. 1 ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Očekávaný výstup
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

5. 2 ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávaný výstup
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
9-2-02 porovnává soubory dat
9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

5. 3 GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

Očekávaný výstup
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary
9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles
9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

5. 4 NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávaný výstup
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Digivěda

1. Charakteristika předmětu:

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákovy informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími.

2. Obsahové, časové a organizační vymezení:

6. - 9. ročník/1 vyučovací hodina

Výuka probíhá v běžné učebně s přenosnými notebooky, s myší a s připojením k internetu. Některá témata učíme bez počítače. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Upřednostňujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice často pracuje individuálním tempem na předem daném kritériu. Běžné je také rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech.

3. Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

- Zadáváme často problémové úlohy.
- Učíme se klást si hypotézy a volit různé postupy pro jejich řešení.
- Osvojujeme si přesnost používání jednotlivých postupů.
- Pracujeme často projektově.
- Využíváme edukačních software, aplikace, stavebnice, modely.

4. Kompetence pro daný předmět:

Kompetence k učení:

- vedeme žáka k smysluplnému porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- při zpracovávání získaných informací vedeme žáky informace třídit a rozlišovat podstatné od nepodstatného, navrhnout různé způsoby řešení, vyvozovat konečné závěry, o vzniklých problémech hovořit

- při vyhodnocování informace porovnávat a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledávaných informací
- cílíme na to, aby žáci pochopili, jak informatika může zvýšit efektivnost učení a racionálnější organizaci práce
- podporujeme a vytváříme podmínky pro kladení otázek
- dáváme prostor pro sebehodnocení, aby si každý uvědomoval, které učivo ovládá, co sám dokáže vyřešit, co si dokáže samostatně ověřit, aby to, co chápe a umí dovedl předávat druhým a sám věděl, které činnosti a postupy si potřebuje doplnit

Kompetence k řešení problémů:

- vytváříme podnětné učební prostředí žáky vysvětlovat získané informace, klást si navzájem otázky, odpovídat na ně a přemýšlet o praktickém využití
- trénujeme žáky nevzdávat se při prvním nezdaru, hledat pomoc v různých učebnicích a uživatelských příručkách a manuálech, ve spolupráci se spolužáky, s učitelem ale i doma v rodině
- vedeme žáky ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci, je třeba rozvíjet algoritmické myšlení, logické myšlení, nechat žáky obhajovat své řešení a prezentace výsledků své práce
- nastolovat problémové situace, aby žáci dokázali poznané metody řešení uplatnit i v jiných oblastech celoživotního vzdělávání

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky při práci s hardwarem a softwarovým vybavením k popisu prováděné činnosti, dotazovat se na vzniklé nejasnosti, komunikovat se spolužáky, sledovat jejich závěry
- učíme žáky k základům argumentace obhajoby výsledků své práce
- dáváme prostor pro práci s chybou a učení se se od druhých
- používáme správný jazyk informatiky, užíváme správné termíny

Kompetence sociální a personální:

- žákům dáváme možnost diskutovat při řešení úkolů
- vést žáky k ohleduplnosti a uznání práce druhých, k poskytnutí rady a pomoci druhým, zvláště spolužákům, kteří nemají počítače doma a nemají dostatečné znalosti a dovednosti
- rozvíjíme v žákovi pozitivní představu o sobě samém, vždy mít možnost vyslovit své názory a obhájit svůj způsob řešení

Kompetence občanská:

- dbáme na respektování práv k duševnímu vlastnictví při užívání softwaru
- zaujímáme hranice pro zodpovědné, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- rozvíjíme důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při ovládnutí informačních technologií
- vedeme žáky k sebekontrolě, soustavnosti, systematickosti a přesnosti
- podporujeme tvořivé činnosti žáků

Kompetence pracovní:

- dodržujeme bezpečnost práce při využívání techniky
- při použití vhodného softwaru dodržuje vymezená pravidla pro jeho používání
- používáním různých verzí programů, prací na různých počítačích se postupně bez problémů adaptuje na změněné nebo nové pracovní podmínky
- dodržuje stanovená přesná pravidla pro práci s výpočetní technikou
- zodpovědně přistupujeme z hlediska ochrany životního prostředí k likvidaci obalů, papíru, tonery ...

Kompetence digitální:

- pracujeme s digitálním zařízením, aplikacemi a službami, které jsou spojené s životem žáků v daném ročníku
- sdílíme informace se třídou i učitelem
- vytváříme a upravujeme obsah v různých programech, kombinujeme formáty a posuzujeme jejich vhodnost
- vytváříme prostor pro efektivní plánování a přínosy pro život
- kriticky hodnotíme přínosy a reflektujeme rizika jejich využívání
- zařazujeme témata prevence a situace ohrožující bezpečnost zařízení i dat
- zaměřujeme se na utváření postojů žáků, aby se dovedli v digitálním prostředí jednat eticky

5. Očekávané výstupy žáků v 9. ročníku, učební cíle podle oblastí

5. 1 DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávaný výstup
I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu
I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji

5. 2 ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávaný výstup
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešení
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

5. 3 INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávaný výstup
I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů i užívání informačních systémů
-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat
-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

5. 4 DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávaný výstup
I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Přírodní vědy

1. Charakteristika předmětu:

Integrovaný předmět příroda zahrnuje očekávané výstupy přírodopisu, zeměpisu, fyziky a chemie.

Cílem předmětu je učit žáky poznávat přírodu, respektovat a šetrně využívat její dary a zákonitosti. Poznání a porozumění čem závisí její krása a rozmanitost. Předmět je vyučován v dvouhodinových blocích které umožňují, aby se žáci učili co nejvíce v souvislostech a prakticky.

Metodicky předmět využívá zejména badatelsky orientovanou výuku, místně zakotvené učení, projektové vyučování, ale i samostatnou práci s textem s využitím metod kritického myšlení.

Chemie jako jedna z přírodních věd vede k porozumění přírodním zákonitostem. Při výuce na druhém stupni je metodické těžiště předmětu ve dvou bodech, prvním jsou činnostní metody práce, jako je například pokus, pozorování, ověřování, měření, a druhým badatelsky orientované vyučování, které učí žáky klást otázky, navrhnout hypotézy, ověřovat je a vyvozovat závěry. Předmět se zaměřuje svým obsahem na to, aby žáci objevovali zajímavým způsobem teoretické poznatky chemie jako vědy a zároveň učí žáky dovednostem, které jim pomohou v běžném životě předcházet nebezpečným situacím ohrožujícím jejich domov či zdraví.

Oblast fyzikálních očekávaných výstupů směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí. Základem je osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie, která podporuje vytváření kritického myšlení, logického uvažování a samostatného učení. Rozvíjíme a upevňujeme dovednosti objektivně pozorovat fyzikální vlastnosti a procesy. V praxi učíme a upevňujeme dovednosti měřit fyzikální veličiny a pozorovat fyzikální procesy. Laboratorní práce a experimenty cílí na vytváření a ověřování hypotéz, což učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi.

4 hlavní oblasti, na kterých pracujeme v hodinách přírody:

- Základní přírodovědné vědomosti, které se žáci naučí.
- Kompetence, které si žáci osvojí a naučí se je používat.
- Kontext, ve kterém se žáci s přírodovědnými problémy setkávají.
- Postoje žáků k přírodním vědám.

2. Obsahové, časové a organizační vymezení:

6. - 9. ročník/2 X 2 hodiny týdně

Kmenová třída/Exteriér/Spolupráce s odborníky a organizacemi.

3. Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

- práce s přírodninami
- badatelsky orientovaná výuka
- laboratorní práce
- experiment
- práce na projektech v terénu
- besedy s odborníky
- samostatná práce podle zadaných kritérií
- spolupráce na problémových úlohách

4. Kompetence pro daný předmět:

Kompetence k učení:

- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- používá správně pojmosloví
- samostatně pozoruje
- samostatně experimentuje
- vyvozuje závěry z dané činnosti

Kompetence k řešení problémů:

- pracuje s textem a využívá metod kritického myšlení
- vymýšlí různé postupy pro řešení problémových úloh
- samostatně i v týmu řeší projekt podle zadaných kritérií
- uplatňuje obecné znalosti na konkrétním zadání
- rozhoduje a vybírá různé náročnosti zadání

Kompetence komunikativní:

- vyjadřuje souvisle svoje myšlenky
- zaznamenává souvisle svoje myšlenky

- komunikuje tak, aby fungoval jako součást týmu a dovedl sdělovat svoje názory
- naslouchá druhým lidem
- rozumí různým typům záznamů

Kompetence sociální a personální:

- pozitivně ovlivňuje kvalitu odvedené práce
- podílí se na dobré atmosféře při práci
- oceňuje zkušenosti a práci druhých lidí
- čerpá poučení ze zpětné vazby pro svůj posun a rozvoj

Kompetence občanská:

- chová se zodpovědně
- dodržuje zadaná pravidla
- odmítá násilí a hrubé chování

Kompetence pracovní:

- dodržuje pracovní postupy s různými materiály, pomůckami
- používá svoje znalosti k prevenci krizových situací a ochraně svého zdraví

Kompetence digitální:

- pracuje s aplikacemi, které usnadňují práci v terénu – př. gps, trasa, lokace, určování druhů
- vytváří digitální obsah podle zadaných kritérií
- pracuje s 3D modely
- upravuje a sdílí digitální obsah s učitelem, třídou, spolupracovníky

5. Očekávané výstupy žáků v 9. ročníku, učební cíle podle oblastí

5. 1 OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Očekávaný výstup
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů
P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

5. 2 BIOLOGIE HUB

Očekávaný výstup
P-9-2-01 rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků

5. 3 BIOLOGIE ROSTLIN

Očekávaný výstup
P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů

5. 4 BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Očekávaný výstup
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

5. 5 BIOLOGIE ČLOVĚKA

Očekávaný výstup
P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

5. 6 NEŽIVÁ PŘÍRODA

Očekávaný výstup
P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi

5. 7 ZÁKLADY EKOLOGIE

Očekávaný výstup
P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí

5. 8 PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Očekávaný výstup
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody

5. 9 GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Očekávaný výstup
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii

5. 10 PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Očekávaný výstup
Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

5. 11 REGIONY SVĚTA

Očekávaný výstup
Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

5. 12 SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Očekávaný výstup
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace
Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit

Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

5.13 LÁTKY A TĚLESA

Očekávaný výstup
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

5. 14 POHYB TĚLES A SÍLY

Očekávaný výstup
F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici

5. 15 MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Očekávaný výstup
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů

5. 16 ENERGIE

Očekávaný výstup
F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

5. 17 ZVUKOVÉ DĚJE

Očekávaný výstup
F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

5. 18 ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Očekávaný výstup
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
F-9-6-05 využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh
F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

5. 19 POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Očekávaný výstup
CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek
CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí

5. 20 SMĚSI

Očekávaný výstup
CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky
CH-9-2-02 vypočítám složení roztoků, připravím samostatně roztok daného složení
CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
CH-9-2-04 rozliší různé druhy vod a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu

5. 21 ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Očekávaný výstup
CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech
CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

5. 22 CHEMICKÉ REAKCE

Očekávaný výstup
CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání
CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

5. 23 ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávaný výstup
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

5. 24 ORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávaný výstup
CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

5. 25 CHEMIE A SPOLEČNOST

Očekávaný výstup
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

Společenské vědy

1. Charakteristika předmětu:

V tomto vzdělávacím předmětu integrujeme tři vzdělávací obory a to dějepis, výchovu k občanství, zeměpis a výchovu ke zdraví. Naším cílem je propojení vzdělávacích předmětů, které přinese hlubší porozumění v tématech týkající se společnosti a jedince ať už v kontextu historie nebo současnosti. Naším cílem je vybavit žáky znalostmi a dovednostmi, které mohou využít v životě v demokratické společnosti. Zaměřujeme se na hledání žákovského potenciálu, který mohou využít v každodenním životě při budování a utváření společenského klimatu. Díky propojení historického kontextu a současného vývoje společnosti ukazujeme žákům, že tyto dvě oblasti od sebe nejsou odtrženy, ale naopak vzájemně propojeny.

Předmět Společnost je rozdělen do dvou dvouhodinových bloků. Jeden výukový blok je zaměřen na výchovu k občanství a zeměpisná témata prohlubující porozumění postavení člověka v současném světě a druhý blok na dějepis a zeměpisná témata, vztahující se více k porozumění historických souvislostí.

2. Obsahové, časové a organizační vymezení:

6. – 9. ročník/4 hodiny týdně

Oblasti

Dějepis, výchova k občanství, zeměpis

3. Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

- Problémové vyučování
- Metody aktivního učení
- Mapy učebního pokroku
- Formativní hodnocení
- Sebehodnocení
- Vzájemné hodnocení
- Učení venku
- Projektová výuka
- Centra aktivit

4. Klíčové kompetence pro daný předmět:

Kompetence k učení

- Žákům poskytujeme dostatek spolehlivých informačních zdrojů, které využijí při poznávání dějin a regionu v kontextu s evropským vývojem
- Podporujeme žáky k cílenému sebehodnocení dosažené úrovně v rámci předmětu a vyhodnocování vlastního pokroku
- Přibližujeme žákům problematiku dějin kultury a přínosu jednotlivých států, oblastí a civilizací
- Nabízíme různorodé formy a metody práce podněcující žáka k dalšímu studiu

Kompetence k řešení problémů

- Vytváříme takové podmínky pro učení, kde žák může kriticky myslet a činit rozhodnutí za která nese zodpovědnost
- Umožňujeme žákovi hledat různé varianty řešení problému, které vyhodnocuje na základě získaných vědomostí

Kompetence komunikativní

- Rozvíjíme schopnost formulovat otázky, vyjadřovat se slovně i písemně a argumentovat své názory
- Podporujeme u žáků práci v týmu, prezentaci vlastních myšlenek a názorů
- Vytváříme příležitosti pro interpretaci textů, map, grafů, statistik a jiných druhů informací
- Vedeme diskuse na téma společenských problémů s respektem k odlišným názorům a kulturám nabízíme žákům dostatek možností v řízené diskusi, aby naslouchali promluvám druhých a vhodně na ně reagovali

Kompetence sociální a personální

- Podporujeme „inkluzi“ (začlenění)
- Volíme takové formy práce, které umožňují vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena kolektivu
- Umožňujeme práci v týmech s citlivostí k vnímání vzájemné odlišnosti

Kompetence občanské

- Utváříme u žáků vztah k tradicím, národnímu a kulturnímu dědictví
- Rozvíjíme zájem o veřejné dění (besedy, setkání, akce města apod.)
- Vedeme žáky k zodpovědnosti za rozhodnutí v krizových situacích
- Vytváříme dostatek příležitostí k nácviku respektující komunikace v náročných situacích

Kompetence pracovní

- Dbáme na dodržování kvality práce na základě předem stanovených kritérií
- Umožňujeme žákům vzájemně si pomáhat
- Cíleně žáky směřujeme k využívání získaných poznatků a dovedností z předmětu Společnost
- Seznamujeme žáky s různými profesemi a obory s blízkým vztahem k dějepisu, výchově k občanství a zeměpisu
- Provádíme žáky plánováním pracovní činnosti a jejím vyhodnocováním

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních zařízení s ohledem na téma a řešený problém
- Provádíme žáky digitálním prostředím tak, aby využili jeho potenciál a zefektivnili svou práci s množstvím nových poznatků

5. Očekávané výstupy žáků v 9. ročníku, učební cíle podle oblastí

Dějepis

Očekávaný výstup
5. 1 ČLOVĚK V DĚJINÁCH
D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků
D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu
5. 2 POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI
D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost
5. 3 NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY
D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství
D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie
5. 4 KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech

D-9-4-03 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury
5. 5 OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY
D-9-5-01 vysvětlí znovuoživení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky
D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
D-9-5-03 popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
5. 6 MODERNIZACE SPOLEČNOSTI
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií
5. 7 MODERNÍ DOBA
D-9-7-01 na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky

D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí
5. 8 ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Občanská výchova

Očekávaný výstup
5. 9 ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích,
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti

5. 10 ČLOVĚK JAKO JEDINEC
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
VO-9-2-03 rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru
5. 11 ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu

5. 12 ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání
5. 13 MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva
VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů

Zeměpis

Očekávaný výstup
5. 14 SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace
Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

Výchova ke zdraví

Očekávaný výstup
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě
VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky

VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí
VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi
VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

Umění a kultura

1. Charakteristika předmětu:

Tento předmět integruje umělecké obory, které rozvíjejí estetické citění. Spojujeme tak výtvarnou, hudební a dramatickou výchovu. Prostřednictvím tohoto předmětu, otvíráme prostor pro pátrání nad širším historickým a kulturním děním ve světě, tak v kontextu České republiky. Tímto spojením chceme, aby žáci na Umění a kulturu nahlíželi tak, že jde o vzájemně se doplňující a prolínající se celky zasahující do celospolečenské podstaty světa. Žáci se zabývají jak dějinami umění a hudby, tak rozpoznáváním stylů (uměleckých a hudebních) a převedení znalostí do praktického nácviku na poli výtvarném, tak hudebním. Dramatická výchova je zařazena v rámci dílčích projektů.

2. Obsahové, časové a organizační vymezení:

6. – 9. ročník/2 hodiny týdně

3. Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

- Metody aktivního učení
- Mapy učebního pokroku
- Formativní hodnocení
- Sebehodnocení
- Vzájemné hodnocení
- Učení venku

4. Rozpracovat kompetence pro daný předmět:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k sebehodnocení a rozpoznávání vlastního uměleckého potenciálu.
- Rozvíjíme tvořivost žáků aktivním využíváním různých výtvarných technik.
- Písňový materiál využíváme k prohlubování čtenářské gramotnosti.
- Vedeme žáky k hledání využití poznatků v praktickém životě.
- Učíme žáky znát a používat jednoduché textové zdroje (učebnice hudební výchovy, zpěvníky, naučná literatura, časopisy,...).
- Vytváříme situace vedoucí k pozitivnímu vztahu k umění.

- Vedeme žáky k samostatné reprodukci i produkci hudebních a výtvarných činností, oceňujeme jejich snahu o experimentování.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tomu, aby dokázali odlišit kýč od kvalitního díla.
- Učíme žáky nalézat a objevovat různé varianty řešení (laborování, experiment, hra s materiály, nástroji, postupy).
- Učíme žáky kriticky analyzovat umělecká díla i vlastní tvorbu.

Kompetence komunikativní

- Vytváříme příležitosti ke kritické analýze uměleckých a hudebních děl.
- Vedeme žáky k tomu, aby přistupovali k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání.
- Obohacujeme žákovu slovní zásobu o odborné termíny z výtvarné a hudební oblasti.
- Učíme žáky zásadám hlasové hygieny.

Kompetence sociální a personální

- Vytváříme příležitosti pro spolupráci ve skupině.
- Učíme žáky zásadám partnerské komunikace, aby se stalo přirozeností požádat o pomoc a poskytnout ji.
- Prostřednictvím výtvarných a hudebních děl podněcujeme žáky k respektu, oceňování a podávání efektivní zpětné vazby.

Kompetence občanské

- Seznamujeme žáky s pojmem vlastenectví, vlast, učí je o významných osobnostech národa z oblasti umění.
- Vedeme žáky k respektování druhých lidí, k odmítání útlatku a násilí (např. při objasňování různých uměleckých směrů z oblasti hudby a umění).
- Seznamuje žáky s umělci, kteří se významně podíleli na zviditelnění ekologických a environmentálních problémů.
- Podněcujeme žáky k přemýšlení o tom, jak samy mohou podpořit trvale udržitelný rozvoj společnosti prostřednictvím umění.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k osvojení výtvarných technik, hudební techniky a hry na nejrůznější hudební nástroje.

Kompetence digitální

- Ukazujeme žákům, jak efektivně využít digitální technologie k výtvarným a grafickým činnostem.
- Vytváříme podmínky pro pokusy s aplikacemi, technikou a digitálními zařízeními pro vlastní hudební a výtvarnou tvorbu.
- Učíme žáky používat technologie, tak aby nebylo ohroženo jejich duševní zdraví.

5. Očekávané výstupy žáků v 9. ročníku, učební cíle podle oblastí

Výtvarná výchova

Očekávaný výstup
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků
VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření

Hudební výchova

Očekávaný výstup
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách

HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období
HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Taneční a pohybová výchova

Očekávaný výstup
TPV-9-1-04 používá své tělo jako nástroj sebevyjádření
TPV-9-1-02 vnímá měnící se prostorové vztahy a aktivně vytváří partnerství mezi svým tělem a prostorem

Filmová a audiovizuální výchova

Očekávaný výstup
FAV-9-1-01 pracuje se základními prvky filmového záběru (velikost, úhel, obsah) a tvořivě je užívá v jednoduchých praktických cvičeních a námětech
FAV-9-1-03 uplatňuje své znalosti o podstatě a účinku světla jako důležitého výrazového prostředku
FAV-9-1-04 užívá barvu jako výrazový a dramaturgický prostředek pohyblivého obrazu při vlastní tvorbě a experimentování
FAV-9-1-05 pracuje samostatně s jednoduchou kamerou (fotoaparát) a ovládá její (jeho) základní funkce pro svůj tvůrčí záměr
FAV-9-1-07 uplatňuje jednoduché skladebné postupy a jednoduchý stříhový program pro jednoduché filmové vyprávění, využívá při tom materiál vlastní i zprostředkovaný
FAV-9-1-13 v diskusi zaujímá postoj k zobrazovaným etickým hodnotám a estetickým kvalitám sledovaného filmu nebo televizního programu

Dramatická výchova

Očekávaný výstup
DV-9-1-01 uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla
DV-9-1-03 rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí

Řemeslo

1. Charakteristika předmětu:

Předmět řemeslo se zaměřuje na získání praktických dovedností žáků, které jsou potřebné pro život. Naplňování očekávaných výstupů cílí zejména na oblasti spjaté s každodenním životem a děním ve škole. Proto je pro nás důležitá oblast výzdoby školních prostor, drobné opravy pomůcek a vybavení, které žáci používají a jsou jim blízké. Podporujeme a rozvíjíme tak zručnost a podnikavost, zapojujeme finanční gramotnosti při plánování aktivit. Důležité je pro nás vytvářet podmínky pro tvořivou práci žáků, které jsou ekonomicky nenáročné a současně ve velké míře využívají znovuvyužití již nepotřebného materiálu. V průběhu druhého stupně budeme naplňovat šest níže uvedených oblastí. Nedílnou součástí je oblast přípravy na budoucí povolání, která bude probíhat v 8. a 9. třídě.

2. Obsahové, časové a organizační vymezení:

6. - 9. ročník / 1 vyučovací hodina

Kmenová třída/Exteriér

3. Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

- Používáme nářadí, kuchyňské vybavení, laboratorní pomůcky.
- Pracujeme s nákresy, pracovními postupy, návody k obsluze a dovedeme je vytvářet.

4. Kompetence pro daný předmět:

Kompetence k učení:

- Používáme kritické myšlení při práci s návody.
- Plánujeme jednotlivé pracovní kroky a dodržujeme čas na jejich splnění.

Kompetence k řešení problémů:

- Učíme se hodnotit svoji práci.
- Posuzujeme vlastnosti výrobku.

Kompetence komunikativní:

- Pracujeme v různých pracovních skupinách.
- Dáváme prostor pro prezentaci a hodnocení výsledků práce.

Kompetence sociální a personální:

- Rozvíjíme týmovou práci a podnikatelské myšlení.
- Snažíme se dokončovat práci a plnit stanovený postup.

Kompetence občanská:

- Orientujeme se v různých oborech práce.
- Získávám a vyhodnocuji, co jsem se naučil pro svůj rozvoj a budoucí povolání.

Kompetence pracovní:

- Učíme dodržovat zásady bezpečné práce.
- Umíme podat první pomoc při poraněních.

Kompetence digitální:

- Používáme digitální techniku přirozeně všude tam, kde je při procesu učení potřebná.
- Dodržujeme pravidla při používání digitální techniky ve všech prostředích – vaření, dílny, laboratorní práce.

5. Očekávané výstupy žáků v 9. ročníku, učební cíle podle oblastí

5. 1 PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Očekávaný výstup
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu

5. 2 DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

Očekávaný výstup
ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model
P-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.
P-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
P-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

5. 3 PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

Očekávaný výstup
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu

ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

5. 4 PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

Očekávaný výstup

ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví

ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu

ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem

5. 5 PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávaný výstup

ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy

ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti

ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

5. 6 SVĚT PRÁCE (ZÁVAZNÝ PRO 8. A 9. ROČNÍK, MOŽNOST ZAŘADIT OD 7. ROČNÍKU)

Očekávaný výstup

ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí

ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Tělesná výchova

1. Charakteristika předmětu:

Důraz klademe především na utváření kladného vztahu dětí k pohybovým aktivitám, na rozvíjení pohyblivosti, rychlosti, vytrvalosti, síly, koordinace pohybu a také k utváření postojů fair play.

V tělesné výchově si žáci vyzkouší různé druhy sportů a aktivit. Vedeme žáky k uvědomění, že pohyb by měl být přirozenou součástí života. Žák pozná své pohybové možnosti a zájmy. Zjistí účinky konkrétních činností na tělesnou zdatnost a duševní pohodu.

2. Obsahové, časové a organizační vymezení:

Tělesná výchova se vyučuje ve dvouhodinovém vyučovacím bloku ve věkově smíšených skupinách - 6. a 7. a 8. a 9. ročník spolu?

6. ročník – 9. ročník/ 2 hodiny týdně

Vzdělávací obsah je rozdělen do tří oblastí:

- Činnosti ovlivňující zdraví
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- Činnosti podporující pohybové učení

Podle konkrétní sportovní aktivity probíhá tělesná výchova na různých místech. Cvičí se buď v tělocvičně, na hřišti, na stadionu nebo ve volné přírodě. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi.

V období září až říjen a duben až červen probíhá tělesná výchova především venku. Od listopadu do března převážně ve vnitřních prostorách (tělocvična, zimní stadion apod.). Pravidelně realizujeme bruslení, plavání, školu v přírodě a lyžařský kurz.

3. Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

- zajištění rozmanité nabídky sportovních aktivit a možnost volby podle předem daných pravidel
- jeden z důležitých cílů každé hodiny je mít radost z pohybu a her
- individuální přístup
- podnětné prostředí bez tlaku na výkon
- neporovnávat žáky mezi sebou a sledovat osobní zlepšení
- podporovat formativní zpětnou vazbu, která vede k osobnímu růstu a spolupráci s ostatními v bezpečném prostředí

4. Rozpracovat kompetence pro daný předmět:

Kompetence k učení:

- Vedeme žáky k tomu, aby uměli vítězit, prohrát, podpořit tým, ocenit vítěze i poražené.
- Sledujeme individuální pokroky žáků v různých kritériích, ale neporovnáváme je.
- Hodnotíme výsledky žáků formativním způsobem, který umožňuje jejich další pokrok.

Kompetence k řešení problémů:

- Vedeme žáky k týmovému chování a jednání v duchu fair play.
- Učíme žáky objevovat různé varianty řešení.
- Vedeme žáky ke kritickému myšlení při posuzování svého výkonu.

Kompetence komunikativní:

- Vedeme žáky k ocenění výkonu ostatních.
- Podporujeme pozitivní přístup k domluvě i omluvě.

Kompetence sociální a personální:

- Učíme žáky spolupracovat v týmu.
- Vedeme žáky k ohleduplnosti a respektu odlišností.
- motivujeme žáky k provozování sportu ve volném čase.

Kompetence občanská:

- Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování a pravidel hry.

Kompetence pracovní:

- Ukazujeme žákům, jak správně manipulovat s nářadím a jak se bezpečně pohybovat na sportovištích.
- V některých případech vyžadujeme po žácích dodržování přesného postupu (např. správné provedení cviku).

Kompetence digitální:

- Vedeme žáky k tomu, aby efektivně vyhledávali informace, dovedli je kriticky posoudit.
- Zařazujeme práci s digitální technikou při vyhodnocování výsledků, měření a stanovování limitů při jednotlivých sportovních aktivitách.

5. Očekávané výstupy žáků v 9. ročníku, učební cíle podle oblastí**5. 1 ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ**

Očekávaný výstup
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

5.2 ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávaný výstup
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

5. 3 ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávaný výstup
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Průřezová témata

Základní škola Comenius je zapojená do programu Začít spolu, jehož důležitým pilířem je učení v souvislostech, propojení s reálným životem, což umožňuje lepší schopnost adaptace na změny. Je pro nás důležité, aby žáci druhého stupně nadále zůstávali v úzkém kontaktu se svým třídním učitelem, který velmi úzce spolupracuje s učiteli oborových předmětů. Zařadili jsme proto do učebního plánu předmět průřezová témata, která vyučuje třídní učitel. Probíhá pravidelně jednu vyučovací hodinu jednou týdně. Ve spolupráci s ostatními pedagogy je obsah připravován podle aktuálních témat tak, aby byly od 6. - 9. ročníku postupně naplněny všechny oblasti podle RVP.

- 1. Osobnostní a sociální výchova (OSV)**
- 2. Výchova demokratického občana (VDO)**
- 3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)**
- 4. Multikulturní výchova (MKV)**
- 5. Enviromentální výchova (EV)**
- 6. Mediální výchova (MV)**

6. Hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení žáků

Teoretická východiska

Na základě současných poznatků usilujeme ve Škole Comenius o hodnocení žáků, které má mít tyto znaky:

- účel hodnocení není především kontrolní, ale má sloužit žákovi k učení. Hodnocení učení se tedy mění na hodnocení pro učení;
- hodnocení není nikdy v rozporu se zájmy žáka;
- hodnocení bere v úvahu individuální kontext žákova výkonu a učení;
- hodnocení se zaměřuje na silné stránky žákovy práce;
- celkové (např. pololetní, závěrečné) hodnocení vychází z informací získaných z nejrůznějších zdrojů;
- rodiče jsou zapojení do procesu hodnocení práce a učení svého dítěte;
- hodnocení je srozumitelné - používá jazyk, který je společný učitelům, žákovi i rodičům.

Hlavní zásady

Všichni vyučující v naší škole respektují společně stanovená pravidla pro hodnocení žáků, jsou pro ně závazná. Žáci by měli být na začátku každého pololetí seznámeni s tím, jakým způsobem a podle jakých pravidel budou hodnoceni.

Metody hodnocení

Pro hodnocení žáků používáme slovní hodnocení, které je souhrnnou popisnou zpětnou vazbou o tom, co dítě zvládlo.

Nezohledňujeme pouze výsledky práce odpovídající výstupu v daném předmětu pro jednotlivé ročníky, ale především formativní stránku hodnocení - samotný proces práce, přístup dítěte, nasazení, zodpovědnost a motivaci ke vzdělávání se.

Slovně hodnotíme i chování.

Učitelé spolu s žáky vytvářejí žákovské portfolio, které je souhrnem jejich prací.

Kritéria hodnocení

Obecná kritéria hodnocení žáků v naší škole:

- osobní pokrok a posun
- míra angažovanosti jednotlivých žáků na výsledku své práce
- komunikační dovednosti a schopnost spolupráce
- tvořivost a schopnost řešit problémové situace
- sociální dovednosti při práci

Konkrétní kritéria hodnocení žáků v jednotlivých předmětech zavádíme postupně podle věku žáků. Kde je to vhodné, doplňujeme jednotlivá kritéria indikátory (ty popisují úroveň naplnění kritéria). Žáci, kteří pracují podle individuálního vzdělávacího plánu, mají kritéria přizpůsobena tomuto plánu.

Sebehodnocení

Sebehodnocení považujeme za jednu z klíčových kompetencí, kterou chceme žáky naučit. K sebehodnocení jsou žáci naší školy vedeni od první třídy.

Pravidla hodnocení žáků vzdělávaných dle § 41 561/2004 Sb. – individuální vzdělávání

Žáci vzdělávaní v individuálním vzdělávání podle §41 561/2004 Sb. jsou hodnoceni na základě přineseného portfolio, které obsahuje práce z jednotlivých předmětů – učebnice, pracovní sešity, pracovní listy, sešity, PC prezentace, krátká videa, fotografie, návštěvy muzeí, výukové programy pro školní skupiny a jiné materiály vztahující se k probírané látce.

Vlastní hodnocení je provedeno formou pohovoru nad přinesenými materiály v portfolio a sebehodnocením.

Hodnocení nemá režim běžného komisionálního zkoušení. Je prostředkem pro zpětnou vazbu žáka, vzdělávajícího a školu. Hodnocení se účastní učitelé školy, které určí ředitel školy, vzdělavatel a žák. Výstupem je vysvědčení formou známek nebo slovní hodnocení.

Pokud je hodnocení vyjádřeno známkou, pak na základě závěrů z portfoliového hodnocení, sebehodnocení žáka a hlavně z hodnocení vzdělavatele odpovídá jednotlivý stupeň klasifikace těmto úrovním:

Předměty s převahou znalostního a teoretického zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky a chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje znalosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky, které napravuje samostatně nebo s malou pomocí. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně. Samostatně nebo podle menších podnětů vzdělavatele uplatňuje znalosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Své nedostatky samostatně nebo s pomocí napravuje. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků nepodstatné mezery. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci vzdělavatele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů vzdělavatele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu vzdělavatele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V

kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí vzdělavatele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty vzdělavatele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí vzdělavatele. Nedovede samostatně studovat.

Předměty s převahou výchovného a uměleckého zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech snaživý a aktivní. Plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí v individuálních či kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Projevuje aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech méně snaživý a aktivní. Svoje osobní předpoklady plně nevyužívá, dokáže se rozvíjet v individuálním či kolektivním projevu. Jeho projev má jen menší nedostatky z hlediska požadavků. Žák dokáže aplikovat osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má menší zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně snaživý a aktivní. Nevyužívá dostatečně své osobní předpoklady, obtížně rozvíjí své schopnosti v individuálním či kolektivním projevu. Dopouští se chyb, jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc vzdělavatele. Nemá dostatečný zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech velmi málo aktivní a snaživý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí vzdělavatele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí.

Pokud má zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení žáka, může do 8 dnů od konání zkoušek písemně požádat ředitele školy o přezkoušení žáka; byl-li zkoušejícím žáka ředitel školy, krajský úřad. Pokud ředitel školy nebo krajský úřad žádosti vyhoví, nařídí komisionální přezkoušení žáka.

Portfolio = nástroj pro dlouhodobé shromažďování informací o výsledcích, postupu učení a dalších charakteristikách souvisejících se vzděláváním konkrétního žáka.

Portfoliové hodnocení = zjišťování charakteristik, výsledků a postupu učení konkrétního žáka v dlouhém časovém období a ve snaze o maximální komplexnost.

7. Výchovná opatření

Ředitel školy uděluje na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě pochvalu za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci a např. za reprezentaci školy.

Třídní učitel uděluje na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy pochvalu za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele,
- b) důtku třídního učitele,
- c) důtku ředitele školy.

Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Udělení výchovného opatření se zaznamená bez zbytečného odkladu do dokumentace školy. Udělení pochvaly ředitele školy za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Pravidla pro výchovná opatření

Pochvaly i sankce jsou provázeny komplexní pedagogickou diagnostikou žáka.

Jsou odůvodněná a tyto důvody jsou oznámeny příslušným žákům a zákonným zástupcům.

Všem sankcím předchází pedagogičtí pracovníci prevencí, opakováním pravidel chování, individuálními rozhovory s žáky, spoluprací se zákonnými zástupci a kolegy.

Napomenutí třídního učitele je zpravidla první sankcí, mimo zvláště závažné porušení pravidel, kdy je možné využít vyšších sankcí. Napomenutí následuje po závažnějším nebo opakovaném porušení pravidel. Při dalším překročení, resp. porušení pravidel chování, následuje důtka třídního učitele, důtka ředitele školy až po zhodnocení nedostatků v chování na vysvědčení.

Za zvláště závažné porušení pravidel se považují hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči druhým, ponižování, formy týrání, ohrožení bezpečnosti a zdraví svého i druhých ve škole, nerespektování pokynů pedagogického pracovníka, které vedou k ohrožení bezpečnosti a zdraví druhých, neomluvená neúčast ve vyučování (neomluvené zameškané hodiny).

V případě závažného porušení pravidel chování nebo dlouhodobého, opakovaného porušování pravidel spolupracuje škola intenzivně se zákonnými zástupci, může pozvat rodiče ke schůzce s účastí výchovného poradce školy, případně oslovit odborné instituce, úřady, které pomáhají v řešení v této oblasti.